

چاپ دستی تاریخ بسیار طولانی دارد و روش هایی که در زیر مجموعه چاپ دستی قرار می گیرند هزاران سال است که از آن ها استفاده می شود. چاپ دستی بیشتر برای ساخت آثار هنری و صنایع دستی استفاده می شود البته هنوز هم بسیاری از روش های چاپ دستی تنها روش با کیفیت چاپ در صنعت های مختلف هستند.

چاپ لیتوگرافی

چاپ لیتوگرافی بر اساس پس زده شدن روغن توسط آب و چسبیدن آن به جوهر کار می کند. موادی که در چاپ تصویر در لیتوگرافی استفاده می شود پایه روغنی دارد و این بخش ها جوهر را از روی غلتک به خودشان جذب می کنند. بقیه قسمت های صفحه ای که روی آن چاپ انجام می شود با آب پوشانده می شود که رنگ نگیرد. پروسه چاپ لیتوگرافی شبیه نقاشی با مداد و قلم مو است اما با لوازم حرفه ای چاپ لیتو انجام می شود. چاپ لیتوگرافی به طور مستقیم روی صفحه هایی ساخته شده از سنگ آهک یا سنگ آلومینیوم چاپ می شود. قبل از چاپ دستی سطوح مختلف با ساینده آماده می شوند تا صاف و آماده کار باشند. هر رنگی که در چاپ دستی لیتوگرافی استفاده می شود نیازمند صفحه جداگانه است.

چاپ مسطح

در چاپ مسطح از تکنیکی استفاده می شود که در نهایت طرح مورد نظر را در کاغذ فرو می کند. هرچقدر کاغذ نرم تر و صاف تر باشد جوهر به طور عمیق تری وارد آن می شود و طرح نهایی حالت سه بعدی دارد. تکنیک چاپ دستی لتر پرس اواسط 1400 به وجود آمد. قرن ها چاپ مسطح تنها روشی بود که برای تکثیر استفاده می شد. چاپ مسطح زحمت زیادی دارد و کاملاً دستی انجام می شود. در چاپ مسطح باید به طور دستی صفحه های فلزی را که برای چاپ طرح استفاده می شوند را آغشته به جوهر کرد. با اینکه سال ها از ابداع این روش می گذرد اما چاپ مسطح هنوز هم به صورت دستی انجام می شود.

چوب تراشی

چوب تراشی یک روش نوع چاپ برجسته و زیرمجموعه چاپ دستی است. چوب تراشی یکی از قدیمی ترین روش های چاپ در تمام دنیاست. با اینکه چوب تراش ها اولین بار در قرن نهم و در چین دیده شده اند اما

هنرمندان غربی هم هزاران سال است که از چوب تراشی برای چاپ استفاده می‌کنند. رگه‌ها و جنس چوب را گاهی می‌توان در طرح چاپ شده دید و هنرمندان برای اصیل نشان دادن کارشان از این روش استفاده می‌کنند.

چاپ لینو

لینو کات از لینولئوم چاپ می‌شود. سطح چاپ شده از چوب تراشی صاف تر است زیرا لینولئوم انعطاف پذیر است. چاپ لینو هر گونه خطوطی را می‌تواند چاپ کند اما بیشتر مناسب رنگ‌های متضاد است.

چاپ فرونقش

در چاپ فرونقش طرح مورد نظر با یک ابزار تیز روی صفحه فلزی حکاکی می‌شود که معمولاً از جنس مس یا روی است. صفحه حکاکی شده با جوهر پوسانده می‌شود و بعد تمیز می‌شود تا جوهر فقط در شیارها و گودی‌های طرح حکاکی شده باقی بماند. سپس کاغذ مورد نظر روی صفحه قرار می‌گیرد و در پرس گذاشته می‌شود و با فشار طرح روی کاغذ چاپ می‌شود. معمولاً صفحه فلزی از کاغذ کوچک تر است تا طرح به طور کامل چاپ شود. چاپ دستی فرونقش زیرمجموعه‌های زیادی دارد.

حکاکی

حکاکی یک نوع چاپ دستی است که طرح با کمک یک ابزار فلزی تیز به نام مغار روی صفحه چوبی، فلزی یا کاشی کنده می‌شود. چاپ دستی حکاکی ابزار متفاوتی دارد که با استفاده از آن‌ها می‌تواند گودی‌ها و برآمدگی‌هایی با شکل و خطوط متفاوت ساخت. حکاکی یک نوع روش چاپ دستی سنتی محسوب می‌شود.

قلم سوزنی

قلم سوزنی یا سخت برش یک روش چاپ دستی شبیه به حکاکی است که خطوطی که روی صفحه کنده می‌شوند نازک‌تر و ظریف‌تر هستند. بعد از تمام شدن پروسه قلم سوزنی مواد اضافه و زیر قبل از چاپ پاک نمی‌شوند.

چاپ فلزی

در چاپ فلزی یک از صفحه فلزی که معمولاً از جنس مس است استفاده می‌شود که با ماده ای مومی پوشانده شده است. سپس طرح مورد نظر روی صفحه کشیده می‌شود تا قسمت هایی بدون ماده پوشاننده وجود داشته باشند. صفحه فلزی در اسید قرار داده می‌شود تا خطوط طرح ایجاد شوند. برای چاپ تمام ماده ها از روی صفحه فلزی پاک می‌شود تا جوهر در خطوط ایجاد شده قرار گیرد و زیر پرس فشار طرح روی کاغذ یا پارچه چاپ شود.